ÖĞRENCİ KURULTAYI

3. Öğrenci Kurultayı

10 yıl aranın ardından, tamamen öğrencilerin emeğiyle hazırlanan TMMOB Şehir Plancıları Odası 3. Öğrenci Kurultayı'nı 5 Kasım 2026'da İPA Kampüs Florya'da 250'yi aşkın öğrencinin katılımıyla gerçekleştirdik. Dayanışmayla üreten ve mesleğinin geleceğine sahip çıkan tüm öğrenci arkadaşlarımıza ***teşekkür ederiz!***

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İPA İstanbul Planlama Ajansı

TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu

TMMOB Şehir Plancıları Odası

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu

TMMOB Şehir Plancıları Odası

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu

TMMOB Şehir Plancıları Odası

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu

TMMOB Şehir Plancıları Odası

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İstanbul Planlama Ajansı

TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu

TMMOB Şehir Plancıları Odası

3. ÖĞRENCİ KURULTAYI
SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Şehir Plancıları Odası 3. Öğrenci Kurultayı'nda Türkiye'nin farklı üniversitelerinden bir araya gelen Şehir ve Bölge Planlama öğrencileri; şehircilik eğitiminin mevcut sorunlarını, mesleki geleceklerine ilişkin kaygılarını, mesleki bağımsızlık ve kamu yararı ilkelerini, eğitimde fırsat eşitliğini ve öğrenci örgütlülüğünün güçlendirilmesini tartışmıştır.

Gerçekleştirilen atölye çalışmaları ve öğrenci forumlarında, farklı üniversitelerde karşılaşılan sorunların birbirinden bağımsız olmadığı; eğitim olanaklarındaki eşitsizliklerin, öğrencilerin üzerindeki ekonomik yüklerin, mesleki gelecek belirsizliğinin ve mesleki örgütlenme süreçlerinde karşılaşılan engellerin ortak sorun alanları oluşturduğu görülmüştür.

Kurultay tartışmalarında, şehircilik eğitiminin bilimsel niteliğinin güçlendirilmesi, öğrencilerin mesleki yaşama hazırlanmasının desteklenmesi, planlama süreçlerinde kamu yararının esas alınması ve öğrencilerin ortak sorunlar karşısında birlikte hareket edebilmeleri temel gündemler olarak öne çıkmıştır.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | İstanbul Planlama Ajansı | TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu | TMMOB Şehir Plancıları Odası

1. ŞEHİRCİLİK EĞİTİMİNDE FIRSAT EŞİTLİĞİ VE EKONOMİK SORUNLAR

Şehir ve Bölge Planlama eğitiminin önemli bir bölümünü oluşturan stüdyo dersleri, proje üretim süreçleri, teknik geziler ve uygulamalı çalışmaların öğrenciler üzerinde ciddi ekonomik yükler oluşturduğu ifade edilmiştir.

Eğitimin zorunlu bir parçası olan proje çıktıları, baskı ve malzeme giderleri ile teknik gezilerin ulaşım ve konaklama maliyetlerinin öğrencilerin bireysel imkânlarıyla karşılanması, eğitimde fırsat eşitsizliğini derinleştirmektedir.

Bununla birlikte, üniversitelerin akademik ve teknik olanakları arasındaki farklılıkların öğrencilerin eğitim süreçlerini etkilediği, yoğun ders programlarının ise uygulamalı eğitim faaliyetlerine katılımı sınırlandırdığı dile getirilmiştir.

Şehircilik eğitiminin gerektirdiği zorunlu faaliyetlerin maliyetlerinin yalnızca öğrencilere yüklenmemesi, üniversitelerin bu süreçlerde gerekli akademik, teknik ve ekonomik desteği sağlaması gerektiği vurgulanmıştır.

2. MESLEKİ GELECEK KAYGISI, STAJ VE İSTİHDAM

Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerinin mezuniyet sonrasında karşılaşacakları işsizlik, güvencesizlik ve mesleki çalışma olanaklarına ilişkin belirsizlikler, kurultayın temel tartışma konularından biri olmuştur.

Öğrencilerin yoğun bir eğitim sürecinden geçmelerine rağmen mesleki çalışma alanları, istihdam olanakları ve mezuniyet sonrasında izleyecekleri yollar hakkında yeterli bilgi ve yönlendirmeye ulaşamadıkları ifade edilmiştir.

Staj olanaklarına erişimde yaşanan güçlükler, öğrencilerin mesleki deneyim kazanabilecekleri kurumlara ulaşmalarındaki sorunlar ve eğitim ile çalışma yaşamı arasındaki kopukluklar gündeme getirilmiştir.

Bu doğrultuda, öğrencilerin mesleki yaşamı eğitim süreçlerinde tanıyabilmelerini sağlayacak uygulamalı eğitim olanaklarının geliştirilmesi, staj ve istihdam süreçlerinde kurumsal desteğin artırılması ve mesleki rehberlik faaliyetlerinin yaygınlaştırılması gerektiği vurgulanmıştır.

Özellikle öğrencilerin staj ve uygulamalı eğitim yapacakları kurumları kendi imkânlarıyla bulmak zorunda kalmalarının önemli bir eşitsizlik yarattığı belirtilmiş; üniversitelerin staj yeri bulma süreçlerinde doğrudan sorumluluk üstlenmesi, ilgili kurumlarla iş birliklerini geliştirmesi ve öğrencilerin bu olanaklara eşit koşullarda erişimini sağlaması gerektiği ifade edilmiştir.

3. MESLEKİ BAĞIMSIZLIK, ETİK VE KAMU YARARI

Şehir ve Bölge Planlama mesleğinin bilimsel ve teknik esaslara dayanması, planlama kararlarında kamu yararının gözetilmesi ve mesleki bağımsızlığın korunması gerektiği kurultay tartışmalarında öne çıkmıştır.

Öğrencilerin mesleki deneyimleri ve gözlemleri üzerinden, planlama süreçlerine yönelik siyasi ve idari müdahalelerin mesleki karar alma mekanizmaları üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Mesleki uygulamalarda bilimsel ilkeler ile karşılaşılan pratikler arasındaki farklılıkların, öğrencilerin mesleğe duydukları güveni ve mesleki geleceklerine ilişkin beklentilerini olumsuz etkilediği ifade edilmiştir.

Kentlerde yaşanan afetler, plansız yapılaşma ve kamusal mekânlara yönelik müdahaleler üzerinden planlama disiplininin toplumsal sorumluluğu değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda, şehir plancılarının bilimsel ve teknik ilkeler doğrultusunda, kamu yararını esas alarak mesleklerini sürdürebilmelerinin ve mesleki bağımsızlıklarının korunmasının önemi vurgulanmıştır.

4. ÜNİVERSİTELER ARASI DAYANIŞMA VE ÖĞRENCİ ÖRGÜTLÜLÜĞÜ

Farklı üniversitelerde öğrenim gören Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerinin benzer sorunlarla karşılaştıkları, ancak bu sorunlara yönelik ortak hareket etme ve deneyim paylaşımı olanaklarının yeterince gelişmediği ifade edilmiştir.

Öğrenciler arasında kurulacak iletişim ve dayanışma ağlarının, yalnızca akademik bilgi paylaşımı açısından değil, mesleki gelecek kaygılarının azaltılması, ortak taleplerin görünür kılınması ve örgütlü hareket etme kültürünün geliştirilmesi açısından da önemli olduğu vurgulanmıştır.

Üniversiteler arasında ortak atölyelerin, proje çalışmalarının, seminerlerin ve öğrenci buluşmalarının artırılması; farklı ölçeklerde ve farklı yaklaşımlarla yürütülen planlama çalışmalarının paylaşılabileceği ortak üretim ortamlarının oluşturulması önerilmiştir.

Bununla birlikte, şehircilik disiplininin farklı meslek alanlarıyla ilişkisi dikkate alınarak diğer meslek disiplinlerinin öğrencileriyle ortak çalışmalar yürütülmesinin önemi ifade edilmiştir.

Öğrenci örgütlülüğünün yalnızca belirli üniversitelerle sınırlı kalmaması, Türkiye genelindeki planlama öğrencilerini kapsayacak biçimde geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu kapsamda, farklı üniversitelerin öğrenci komisyonlarının mevcut dijital iletişim kanalları ve sosyal medya platformları üzerinden ortak içerikler üretmesi; öğrenci çalışmalarının, mesleki etkinliklerin ve ortak taleplerin Türkiye genelinde görünür kılınmasını sağlayacak sürekli bir iletişim ve dayanışma ağının geliştirilmesi önerilmiştir.

5. MESLEKİ ÖRGÜTLENMEYE VE AKADEMİK ETKİNLİKLERE EŞİT KATILIM

Öğrencilerin kurultay, çalıştay, teknik gezi ve mesleki etkinliklere katılımında ulaşım, konaklama, ekonomik yetersizlikler ve akademik devam zorunluluğu gibi engellerle karşılaştıkları ifade edilmiştir.

Öğrencilerin mesleki örgütlenme süreçlerine katılımlarının bireysel ekonomik koşullarına veya üniversitelerin farklı uygulamalarına bağlı kalmasının fırsat eşitsizliğine neden olduğu vurgulanmıştır.

Mesleki ve akademik etkinliklere katılımın öğrencilerin eğitimlerinin ve mesleki gelişimlerinin önemli bir parçası olduğu belirtilerek üniversitelerin ve ilgili kurumların bu süreçlerde kolaylaştırıcı ve destekleyici sorumluluk üstlenmeleri gerektiği ifade edilmiştir.

Öğrencilerin örgütlenme faaliyetlerine katılımlarını güçleştiren maddi ve akademik engellerin kaldırılması, katılım olanaklarının bütün öğrenciler için erişilebilir hâle getirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

6. KENT HAKKI, KAMUSAL MEKÂN VE PLANLAMA EĞİTİMİNİN TOPLUMSAL SORUMLULUĞU

Kurultay kapsamında gerçekleştirilen atölye çalışmalarında kent hakkı, kamusal alanların erişilebilirliği, kentsel dönüşüm uygulamaları, kampüs mekânlarının niteliği ve kentsel müdahalelerin toplumsal etkileri tartışılmıştır.

Kamusal alanların herkes tarafından erişilebilir ve kullanılabilir olması, kentsel mekânın bütünlüğünün korunması ve planlama süreçlerinde toplumsal ihtiyaçların gözetilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Üniversite kampüslerinin de öğrencilerin sosyal, akademik ve gündelik yaşam ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte, erişilebilir ve ortak kullanımı destekleyen mekânlar olarak düzenlenmesinin önemi vurgulanmıştır.

Şehircilik eğitiminin kent hakkı, kamu yararı ve toplumsal sorumluluk ilkeleri doğrultusunda geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

7. ORTAKLAŞAN TALEPLER VE KARARLAR ÖNERİLERİ

Kurultay kapsamında gerçekleştirilen tartışmalarda öne çıkan ortak sorunlar doğrultusunda aşağıdaki talepler, çalışma önerileri ve örgütlenme kararı ortaya konulmuştur:

1. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması: Şehir ve Bölge Planlama eğitiminde üniversiteler arasındaki akademik, teknik ve ekonomik olanak farklılıklarının azaltılması; öğrencilerin nitelikli eğitime eşit koşullarda erişiminin desteklenmesi.

2. Zorunlu eğitim giderlerinin karşılanması: Stüdyo ve proje derslerinin gerektirdiği malzeme, baskı ve çıktı giderleri ile zorunlu teknik gezilerin ulaşım ve konaklama maliyetlerinin karşılanması için üniversitelerin sorumluluk üstlenmesi; öğrencilere yönelik maddi destek ve burs olanaklarının geliştirilmesi. Bu kapsamda, zorunlu teknik gezi giderlerinin üniversiteler tarafından karşılanması talebini ülke genelinde görünür kılmak amacıyla ortak bir imza kampanyası düzenlenmesi önerisinin değerlendirilmesi.

3. Staj ve istihdam olanaklarının geliştirilmesi: Öğrencilerin staj ve iş olanaklarına erişimini kolaylaştıracak ortak bir dijital platformun oluşturulması; uygulamalı mesleki eğitim programlarının yaygınlaştırılması ve öğrencilerin mesleki çalışma alanları konusunda bilgilendirilmesi. Üniversitelerin staj ve uygulamalı eğitim yeri bulma süreçlerinde doğrudan sorumluluk üstlenmesi ve öğrencilerin bireysel imkânlarına bağımlı bırakılmaması.

4. Mesleki bağımsızlığın ve kamu yararının savunulması: Planlama süreçlerinde bilimsel ve teknik esasların gözetilmesi, mesleki kararların siyasi ve idari baskılardan bağımsız biçimde alınabilmesi ve öğrencilerin mesleki etik ile mesleki haklar konusunda bilinçlendirilmesi.

5. Üniversiteler arası öğrenci dayanışmasının güçlendirilmesi: Türkiye genelindeki Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerini bir araya getirecek iletişim ağlarının, ortak atölyelerin, proje çalışmalarının ve öğrenci buluşmalarının geliştirilmesi.

6. Meslek odası, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında iş birliğinin artırılması: Öğrencilerin mesleki uygulamaları tanıyabilecekleri, farklı

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | İstanbul Planlama Ajansı | TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu | TMMOB Şehir Plancıları Odası

kurumlarla ortak çalışmalar yürütebilecekleri ve mesleki deneyim kazanabilecekleri programların geliştirilmesi.

7. Mesleki etkinliklere eşit katılımın sağlanması: Öğrenci kurultayları, çalıştaylar ve mesleki etkinliklere katılımda ulaşım, konaklama ve akademik izin sorunlarının giderilmesi; öğrencilerin bu etkinliklere katılımının üniversiteler tarafından desteklenmesi.

8. Ortak taleplerin görünür kılınması ve öğrenci örgütlülüğünün güçlendirilmesi: Öğrencilerin karşılaştıkları ortak sorunlara ilişkin bilgilendirme çalışmalarının, dijital iletişim faaliyetlerinin ve ortak kampanyaların geliştirilmesi; öğrenci komisyonları arasındaki iletişim ve koordinasyonun artırılması. Türkiye genelindeki öğrenci komisyonlarının ortak dijital içerikler üretmesi, farklı üniversitelerdeki öğrenci çalışmalarının ve ortak taleplerin görünürlüğünün artırılması.

9. Merkezi Öğrenci Kurultayı Komisyonunun kurulması: Öğrenci Kurultayı'nın sürekliliğini sağlamak, farklı üniversitelerdeki Şehir ve Bölge Planlama öğrencileri arasında iletişim ve koordinasyonu güçlendirmek, kurultay kararlarının takibini yürütmek ve gelecek kurultayların düzenli, katılımcı ve sürdürülebilir biçimde örgütlenmesini güvence altına almak amacıyla, farklı üniversitelerin öğrenci temsilcilerinden oluşan Merkezi Öğrenci Kurultayı Komisyonunun kurulmasına karar verilmiştir. Komisyonun, öğrenci örgütlülüğünü güçlendirmesi, ortak sorun ve taleplerin takibini sağlaması ve kurultaylar arasında süreklilik taşıyan bir çalışma ve dayanışma mekanizması oluşturması amaçlanmaktadır.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İstanbul Planlama Ajansı
TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu
TMMOB Şehir Plancıları Odası

SONUÇ

Öğrenci Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen tartışmalar, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde öğrenim gören Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerinin karşılaştıkları sorunların önemli ölçüde ortaklaştığını ortaya koymuştur.

Eğitimde fırsat eşitsizliği, zorunlu eğitim faaliyetlerinin yarattığı ekonomik yükler, mesleki gelecek kaygısı, staj ve istihdam olanaklarının yetersizliği, mesleki bağımsızlığa yönelik tehditler ve öğrenci örgütlülüğünün güçlendirilmesi ihtiyacı, kurultayda öne çıkan temel gündemler olmuştur.

Bu sorunların çözümünde öğrencilerin birbirleriyle dayanışma içerisinde olması, üniversiteler ve meslek örgütleri arasındaki iletişimin güçlendirilmesi ve şehircilik eğitiminin bilimsel, kamusal ve toplumsal sorumluluklar doğrultusunda geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Öğrenci Kurultayı'nın sürekliliğini sağlayacak merkezi bir örgütlenme yapısının oluşturulması, ortak taleplerin yalnızca kurultay süresince dile getirilmesiyle sınırlı kalmaması ve bu taleplerin takip edilerek somut çalışmalara dönüştürülmesi açısından temel bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerinin ortak sorunlarını görünür kılabilecekleri, taleplerini birlikte geliştirebilecekleri ve mesleğin geleceğine ilişkin tartışmalarda söz sahibi olabilecekleri örgütlü bir öğrenci yapısının güçlendirilmesi, kurultayın temel yönelimlerinden biri olarak öne çıkmıştır.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | İstanbul Planlama Ajansı | TMMOB Şehir Plancıları Odası Öğrenci Komisyonu | TMMOB Şehir Plancıları Odası